

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. De Missa, & qua ratione in ea offeratur verum Sacrificiu[m]?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

QUAESTIO II.

De Missa, & qua ratione in ea offeratur verum Sa-
crificium ?

15. **A**dvertendum I. quòd hæc vox *Missa*, ejusque usus sit antiquissimus in Ecclesia : legitur enim tum apud S. Augustinum, S. Ambrosium, aliòsque SS. Patres, tum in Concilio Romano sub S. Sylvestro Papa I. celebrato. Imò S. Ignatius, Antiochenæ Ecclesiæ tertius post S. Petrum Episcopus, & Martyr, in *Epist. 6. ad Smyrnenses*, jam hujus dictionis meminit. Porro quod Patres Latini Missam appellant, Græci vocant *Lyturgiam* : hoc est, *Ministerium, Sacrificiùmque Altaris* ; uti notat *Covarruvias lib. 4. var. resol. cap. 22.*

*Missa, vox anti-
quissima.

Lyturgia,
quid ?*

16. Advertendum II. quòd juxta usum Ecclesiæ, communemque sententiam Fidelium, Missa accipitur pro collectione omnium actionum, quæ sunt à principio Sacrosancti Evcharistiæ Sacrificij usque ad finem ipsius, in quo Corpus & Sanguis Christi consecratur, & offertur. Unde ad propositum tria sunt distinguenda, videlicet ratio Sacramenti, Sacrificij, & Missæ. *Ratio Sacramenti* consistit in eo, quòd Evcharistia sit signum sensibile Corporis & Sanguinis Christi, realiter contenti sub speciebus consecratis ; prout amplius *Dist. præc.* declaratur. *Ratio Sacrificij* consistit in hoc, quòd Christus in Missa incruentè immoletur, Patrique suo Cælesti offeratur ; idque essentialiter & principaliter fit in Consecratione, prout in progressu amplius ostendetur. *Ratio Missæ* tandem complectitur cum confectionem Evcharistiæ, seu Consecrationem, tum reliqua omnia sive antecedentia, sive consequentia ; ac proinde consistit in collectione eorum omnium, quæ à principio usque ad finem ipsius peraguntur. Et ex his quidem substantialia à Christo Domino, utpote novæ Legis Authore, instituta fuerunt : quoad totam verò actionem, atque ut Missa includit diversas Orationes & Cæremonias, ea est instituta ab Ecclesia.

*In Missa di-
stinguuntur
ratio Sacra-
menti,

Sacrificij, &*

17. Advertendum III. quòd olim tota ejusmodi actio videbatur in duas partes, videlicet in Missam Catechumenorum, & Missam Fidelium. *Missa Catechumenorum* durabat à principio Missæ usque ad Offertorium exclusivè ; & fuit sic dicta, quia tamdiu, & non ulterà, Catechumenis interesse licebat. *Missa Fidelium* incipiebat ab Offertorio, & durabat usque in finem.

*Missa Cate-
chumenor-
um, &

Missa Fide-
lium.*

Ccccc 3 Et

Et ob hanc veterem Missæ divisionem, etiam defactò quandoque totum Officium solet dici in plurali *Missarum solemnità*; quamvis etiam Missa in singulari, sufficienter significet totam illam actionem sacram, quæ in Missa à principio usque in finem peragitur. His prænotatis, sit

In Missa offertur Deo verum Sacrificium.

18. CONCL. I. In Missa offertur Deo verum, ac propriè dictum Sacrificium. Conclusio est de Fide, ac definita in pluribus Concilijs, novissimè autem in Concilio Trident. *Sess. 22. can. 1. ibi: Si quis dixerit, in Missa non offerri Deo verum & proprium Sacrificium, aut quòd offerri non sit aliud, quàm nobis Christum ad manducandum dari: anathema sit.*

Probatur Catholica Veritas,

19. Desumitur insuper hæc Catholica veritas, præter traditionem perpetuam, ac praxin Ecclesiæ jam à temporibus Apostolorum jugiter continuatam, ex illis verbis Christi, *Matth. 26. Hoc facite in meam commemorationem. Siquidem ly facite, æquivalet verbo sacrificare; juxta illud Levit. cap. 15. Sumet duos turtures, dabitque Sacerdoti, qui faciet unum pro peccato, & alterum in holocaustum; id est, sacrificabit, seu offeret unum pro peccato, &c. quales locutiones sæpius alibi in S. Scriptura reperiuntur. Accedit, quòd Christus Dominus, utpote Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, Psal. 109. in ultima Coena Deo Patri verè sacrificaverit; ergo, cum illud ipsum Apostolis, eorúmque legitimis Successoribus, facere præceperit, etiam hi verè ac propriè sacrificabunt. Et hoc quidem fecisse Apostolos, eorúmque Successores, constat ex antiquissimis Lyrurgijs, plurimis Sanctorum Patrum testimonijs, & probatissimis historijs, de quibus Controversiæ, præsertim Bellarminus *lib. 1. de Missa.**

Missæ Sacrificium est incruentum, cujus principalis Hostia Christus,

20. CONCL. II. Missæ Sacrificium est incruentum, in quo præcipua & principalis Hostia est Christus Dominus; sive Corpus, & Sanguis ipsius. Ita omnes Catholici; &, ommissis alijs probationibus, habetur expressè in Concilio Trident. *Sess. 22. cap. 2. ibi: In Divino hoc Sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incruentè immolatur, qui in ara Crucis semel seipsum cruentè obtulit. Et infra can. 2. Concilium definit, Christum ordinasse, ut Apostoli, aliique Sacerdotes offerrent Corpus, & Sanguinem suum.*

Panis, & vinum, hostia minus principalis; & quomodo?

21. Dicitur notanter, *principalis Hostia est Christus.* Siquidem hoc non obstante passim fatentur Theologi, quòd etiam panis & vinum aliquo modo in Missa offerantur, sicque pertinent ad rem, quæ sacrificatur; prout liquet ex modo loquendi

Ec-

Ecclesiæ, quæ in Missæ Offertorio sic orat: *Suscipe sancte Pater hanc immaculatam Hostiam*, præsentando simul panem consecrandum. Et infra: *Offerimus tibi Domine Calicem salutaris*, elevando vinum. Cæterum substantia panis, & vini, est duntaxat Hostia minus principalis, & secundaria; atque eatenus in hoc tremendo Sacrificio offertur, quatenus ipsa est materia Consecrationis Eucharistiæ, & quæ totaliter convertitur, seu transubstantiatur in Corpus & Sanguinem Christi.

22. Insuper sciendum, quòd Christus in Sanctissimo Missæ Sacrificio offeratur, non quomodocunque, sed ut mediante transubstantiatione panis, & vini, in Corpus & Sanguinem suum, realiter contentus est sub horum speciebus; prout fatetur Concilium Trident. Sess. 22. cap. 1. ibi: *Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obtulit, ac sub earum rerum symbolis, Apostolis, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerrent, præcepit.* Christus itaque in hoc incruento Sacrificio non offertur, quatenus existit in cælis (sic enim nulla prorsus circa eum fit immutatio, ad rationem Sacrificij essentialiter requisita) sed quatenus vi Consecrationis, ac mediante transubstantiatione panis, ac vini, in Corpus & Sanguinem suum, ponitur atque existit sub eorum speciebus consecratis. Verùm pro majori dictorum intelligentia,

23. Objicitur contra præmissa. Ad verum, & propriè dictum Sacrificium requiritur aliqua destructio, aut immutatio rei oblatæ, sive ipsius Hostiæ: atqui in Missa non fit talis destructio, neque immutatio rei oblatæ, sive Hostiæ; nam Christus, qui dicitur esse Hostia principalis, neque destruitur, cum sit immortalis, neque aliâ ratione immutatur, cum sit impassibilis, atque incorruptibilis; ergo. Ad hanc, satis communem objectionem, plures sunt responsiones Theologorum, in hoc convenientium, quòd omnes quandam ex parte Hostiæ oblatæ destructionem, sive immutationem admittant (hæc enim omnimodis requiritur ad rationem veri Sacrificij) licet eam variè postmodum explicent.

24. Primò itaque nonnulli cum Lessio lib. 12. de Divinis Perfectionibus, cap. 13. n. 95. censent, ipsi Consecrationi convenire rationem actionis sacrificativæ, ac per ipsam Christum modo incruento mactari; & hac ratione incruentè immolari, quatenus per ipsam vi verborum Corpus Christi à Sanguine separatur, & vicissim Sanguis à Corpore. Siquidem vi verborum

Christus, quomodo in hoc Sacrificio offeratur?

Objectio notabilis, quomodo Hostia in Missæ Sacrificio immoletur &c.

Responsio, de mystica Sacramentali, & incruenta immolatione Christi,

rum

rum formæ Consecrationis, sub speciebus panis ponitur solum Corpus Christi; & vi verborum Consecrationis, sub speciebus vini solus Sanguis; sicque (non obstante, quòd reliqua concomitanter sub utrisque speciebus etiam ponantur) Christus mysticè, incruentè, atque sacramentaliter tunc mactatur, immolatur, atque immutatur. Unde in forma ad propositam objectionem respondent, distinguendo Minorem: In Missa non fit destructio, aut immutatio Hostiæ, physica & substantialis, transeat; non fit destructio, aut immutatio ejus mystica, incruenta, sive Sacramentalis: negant Minorem: & eodem modo distinctâ suâ probatione, negant Consequentiam.

Solvitur instantia, & declaratur magis hæc responsio.

25. Si dicas. Ad veram rationem Sacrificij non sufficit sola immutatio mystica, & sacramentalis. Resp. id quidem non sufficere ad Sacrificium cruentum, benè tamen ad Sacrificium incruentum, quale peragitur in SS. Missæ Sacrificio. Ad hoc quippe incruentum novæ Legis Sacrificium sufficit incruenta, mystica, & Sacramentalis illa immolatio Christi: quæ sit non quidem malleo, vel cultro materiali, sicut olim victimæ immolabantur, sed cultro verbi Dei: de quo dicitur ad Hebr. cap. 4. *Vivus est enim sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio accipiti.* Nam vi hujus verbi Dei, seu vi verborum formæ Consecrationis in persona Christi prolatorum, reverà, quantum est ex vi verborum, sub speciebus panis solum Corpus Christi, & sub speciebus vini solus Sanguis ipsius ponitur: non obstante, quòd ob naturalem partium inter se connexionem, & concomitantiam, ipsamque unionem Hypostaticam, etiam aliæ partes humanitatis Christi, unâ cum Divinitate, sub utraque specie contineantur; hoc enim est per accidens.

II. Responsio, de moralis Christi immutatione.

26. Secundò alij respondent, distinguendo Majorem. Ad rationem Sacrificij requiritur destructio, sive immutatio Hostiæ, vel physica, vel saltem moralis, concedunt; semper physica, negant Majorem, conformiter dictis *num. 5. & 6.* Et eodem modo distinguunt Minorem. Siquidem in Sacrificio Missæ, licet Christus Dominus secundum suam humanitatem vi Consecrationis substantialiter non destruat, adhuc tamen secundum eam moraliter immutatur, quatenus per Consecrationem Corpus Christi transfertur à statu suo naturali ad Sacramentalem, atque in usum cibi & potûs, longè diversum à statu suo naturali. Nam istud moraliter loquendo idem est, ac si fieret verus cibus; juxta quod idem Salvator, *Joan. cap. 6.* affirmabat: *Caro mea, verè est cibus;*

bus: & sanguis meus, verè est potus. Ita Lugo disp. 19. de Eucharistia
scilicet. 5. & plures alij.

27. Tertio quidam volunt, Christum sacrificari ex eo, quia
terminat realiter conversionem, seu transubstantiationem panis,
& vini, in Corpus & Sanguinem suum, vi Consecrationis pera-
ctam. Quia enim in Missa offertur panis & vinum, non quomo-
docunque, sed ut vi Consecrationis totaliter convertitur seu tran-
substantiatur in Corpus & Sanguinem Christi: hinc actio sacri-
ficativa censetur consistere in hac physica conversione unius in
aliud, ad quam etiam spectat Christus Dominus, veluti termi-
nus ad quem dicitur conversionis. Et simile quid contingebat olim
sub Lege veteri in oblatione thymiamatis, & thuris, ubi in pro-
testationem supremi Dominij Dei, & subjectionis sacrificantis ad
ipsum, una res convertebatur in aliam, videlicet thus, aut thy-
miamam, in suavissimum suffitum.

III. Respon-
sio de phy-
sica conver-
sione panis,
& vini, in
Corpus &
Sanguinem
Christi.

28. Si Dicat. Ex hac sententia videtur sequi, solum panem
& vinum sacrificari (nam illud propriè sacrificatur, quod reali-
ter immutatur) atqui hoc est falsum, & contra Concilium Tri-
dent. num. 20. citatum: simulque absurdum; quia alioquin Ec-
clesia haberet duntaxat Sacrificium inanime, ac vilius, quàm ha-
buerunt olim Hebræi; foretque figuratum minùs nobile, quàm
figura; ergo. Resp. negando sequelam, cum sua probatione.
Etsi enim illud propriè offerri dicatur, quod destruitur, seu immu-
tatur, quando non fit conversio unius in aliud: nihilominùs,
si fiat talis conversio, tunc propriè ac principaliter illud offertur,
quod per ejusmodi actionem potissimum intenditur. Unde, si
principaliter intendatur destructio prioris rei per conversionem
in aliam, tunc res conversa erit Hostia; prout accidit in combu-
sione Holocausti, conversi in ignem, ubi non ignis, sed aries
v. g. vel bos igne absumptus, censetur esse Hostia. Secùs autem
erit, si tunc principaliter intendatur res illa, in quam fit conver-
sio alterius, quia enim, ut illud incipiat esse, alterum desinit;
etiam Deus magis intendit honorari, honoraturque per illam ac-
tionem conversivam, ut ponit terminum ad quem, quàm ut tollit
terminum à quo: prout & in Lege veteri, dum thymiamam vel
thus offerebatur, convertendo ipsum in suavissimum suffitum,
potius Deo offerebatur, & sacrificabatur ejusmodi suffitus sua-
vissimus, quàm thymiamam vel thus. Igitur cum in Sacrificio Mis-
sæ Christus, ejusque præsentia principaliter intendatur, conse-
quenter in eo Hostia principalis erit Christus Dominus; non quo-

Obiectio
contra hanc
sententiam,

Ejusque
notabilis
solutio.

D d d d d

modo-

modocunque, sed ut contentus sub speciebus consecratis, ac veluti terminus *ad quem* principaliter intentus transubstantiationis, quæ divinitus accidit peractâ Consecratione. Quamvis eadem actione offeratur simul panis & vinum, secundariò tamen & concomitanter, quatenus est terminus *a quo*, & cuius desinitio intenditur propter aliud duntaxat, sicque minùs principaliter. Lessius *lib. 2. de just. & jure, cap. 38. num. 13.* licet postea *lib. 12. de Divinis Perfectionibus cap. 13. num. 95.* amplexus sit primam sententiam *num. 24.* relata, tanquam faciliorem intellectu, magisque respondentem ordinario sacrificandi modo, qui supponit Hostiam, non producit.

Q U Æ S T I O III.

Qui sint Offerentes Missæ sacrificium, & in quo consistat Essentia ipsius ?

Principalis offerens in Missæ Sacrificio, est Christus Dominus.

29. **C**ONCL. I. Principalis offerens Missæ Sacrificium, est Christus Dominus, quamvis illud offerat Sacerdotum ministerio. Ita omnes Catholici Doctores; & patet tum ex Concilio Florentino in Decreto Unionis, tum ex Tridentino *Sess. 22. cap. 2.* ubi docet: *Una est eademque Hostia idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui se ipsum tunc in Cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa.* Idem patet ex verbis Consecrationis, ubi Sacerdos non nomine proprio, sed in persona Christi loquens, dicit: *Hoc est corpus meum: Hic est sanguis meus.*

Et quomodo ?

30. Cæterùm Christus dicitur offerens, & quidem principalis: tum quia Sacerdotum ipsùmque Missæ Sacrificium instituit: tum etiam, quia Sacerdos illud ex Christi ordinatione offert nomine, atque in persona ipsiusmet Christi Domini. Ipse siquidem Sacerdotes constituere dignatus est suos Ministros, & Vicarios, qui nomine, atque in persona sua, Patri Cælesti illud offerent Sacrificium; uti præter concordem SS. Patrum doctrinam, tenet Concilium Florentinum, & Tridentinum loc cit.

Sacerdos celebrans, est proximus Minister.

31. **C**ONCL. II. Sacerdos celebrans offert Missæ Sacrificium ut proximus Minister; cæteri autem Fideles etiam aliquo modo, minùs tamen propriè, dicuntur hoc Sacrificium offerre. Ita communis. Et quidem prima pars patet tum ex cit. Concilio Trid. ubi dicitur: *Idem nunc offerens Sacerdotum ministerio.* Tum ex eo: quia Sacerdos est publicus Minister Ecclesiæ, ad hoc My-

ste,